

Det omarbetade direktivet om elektromagnetisk kompatibilitet

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet. De ändringar utskottet tillstyrker i lagen om elektromagnetisk kompatibilitet görs för att genomföra EU:s omarbetade direktiv om elektromagnetisk kompatibilitet och innebär att regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om sanktionsavgifter. Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter utökas enligt förslaget till att omfatta föreskrifter om skadeförebyggande arbete och åtgärder när en utrustning inte överensstämmer med gällande krav.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2016.

Behandlat förslag

Proposition 2015/16:116 Det omarbetade direktivet om elektromagnetisk kompatibilitet.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

 Ärendet och dess beredning.....4

 Bakgrund4

 Propositionens huvudsakliga innehåll5

Utskottets överväganden.....6

 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om
 elektromagnetisk kompatibilitet6

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....7

 Propositionen7

Bilaga 2

Regeringens lagförslag8

 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om
 elektromagnetisk kompatibilitet8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:116.

Stockholm den 5 april 2016

På försvarsutskottets vägnar

Allan Widman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Allan Widman (L), Åsa Lindestam (S), Hans Wallmark (M), Lena Asplund (M), Alexandra Völker (S), Mikael Jansson (SD), Jan R Andersson (M), Kent Härstedt (S), Daniel Bäckström (C), Jakop Dalunde (MP), Paula Holmqvist (S), Roger Richtoff (SD), Stig Henriksson (V), Mikael Oscarsson (KD), Mattias Ottosson (S), Kalle Olsson (S) och Dag Klackenberg (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Europaparlamentet och rådet beslutade den 26 februari 2014 direktiv 2014/30/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet. Medlemsstaterna ska senast den 20 april 2016 införa de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet.

Som ett led i genomförandet tog Miljö- och energidepartementet fram en promemoria med förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet. Promemorian har remissbehandlats och, en sammanställning av svaren finns tillgänglig på Regeringskansliet (dnr M2015/01949/R).

Lagrådet har yttrat sig över förslagen. Lagrådet har haft vissa övergripande synpunkter på behovet av en enhetlig modell för genomförandet av olika EU-direktiv som bygger på liknande strukturer. Regeringen behandlar dessa i propositionen i avsnitt 5.1. Lagrådets synpunkter på utformningen av 7 § och 10 § har regeringen följt.

Det har inte väckts några följdmotioner med anledning av propositionen.

Bakgrund

Elektromagnetisk kompatibilitet avser en utrustnings förmåga att fungera tillfredsställande i sin elektromagnetiska omgivning utan att orsaka oacceptabla elektromagnetiska störningar för annan utrustning. Elektromagnetisk kompatibilitet innebär både ett krav på att en utrustning inte ska orsaka elektromagnetisk störning och att den ska tåla den elektromagnetiska störning som kan uppstå vid användning.

EMC är förkortningen av det engelska uttrycket för elektromagnetisk kompatibilitet, och den förkortningen är vedertagen även i Sverige.

Den 1 januari 1994 trädde lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet i kraft. Lagen är en utpräglad ramlag och innehåller endast bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om krav på egenskaper hos och användning av utrustning, kontroll och märkning av utrustning samt information som ska följa utrustningen. Föreskrifterna ska avse kommunikationer eller näringsverksamhet eller skydd för liv, hälsa eller personlig säkerhet och syftar till att utrustningen ska fungera tillfredsställande i sin elektromagnetiska omgivning utan att orsaka störningar för annan utrustning.

Lagen innehåller vidare bestämmelser om tillsyn och ansvar. Lagen tillkom i samband med Sveriges anslutning till EES-avtalet. Den ändrades 2007 när det nu gällande direktivet om elektromagnetisk kompatibilitet ersatte ett äldre direktiv från 1989.

Förordningen (1993:1067) om elektromagnetisk kompatibilitet innehåller bestämmelser med grundläggande skyddskrav och om marknadstillträde och användning. Elsäkerhetsverket bemyndigas i förordningen att meddela föreskrifter i de avseenden som framgår av lagens 1 §, bl.a. föreskrifter med skyddskrav, föreskrifter om dokumentation av god branschpraxis vid installation av fasta installationer, föreskrifter om kontroll av utrustning i fråga om dess elektromagnetiska kompatibilitet och föreskrifter om information som ska följa med utrustning. Transportstyrelsen har ett motsvarande bemyndigande i fråga om motorfordon, släpvagnar, traktorer och vissa komponenter som är avsedda för eftermontering i motorfordon. Huvuddelen av föreskrifterna om elektromagnetisk kompatibilitet finns i myndigheternas föreskrifter.

Genom det s.k. anpassningspaketet har det omarbetade direktivet tillsammans med åtta andra harmoniserade produktdirektiv anpassats till ett horisontellt ramverk för produktlagstiftning i EU, se beslut 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter. Beslutet utgör det s.k. varupaketet tillsammans med förordning (EG) nr 764/2008 om tillämpning av nationella tekniska regler på saluförda produkter samt förordning (EG) nr 765/2008 om marknadskontroll i samband med saluföring av produkter. Anpassningen innebär att de grundläggande hälso- och säkerhetskraven blir oförändrade i sak, men att produktdirektiven till form och innehåll görs mer enhetliga. Jämfört med tidigare betonas tydligare de olika ekonomiska aktörernas ansvar för att utrustning uppfyller krav på elektromagnetisk kompatibilitet för att få släppas ut på marknaden. Kraven på de anmälda organen har skärpts, liksom bestämmelserna om den marknadskontroll som medlemsstaterna är skyldiga att utföra. Direktivet innehåller även krav på medlemsstaterna att föreskriva sanktioner för de ekonomiska aktörernas överträdelser av bestämmelser i nationell rätt som har utfärdats med tillämpning av direktivet.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i lagen om elektromagnetisk kompatibilitet. Ändringarna görs för att genomföra EU:s omarbetade direktiv om elektromagnetisk kompatibilitet och innebär att regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om sanktionsavgifter. Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter utökas till att omfatta föreskrifter om skadeförebyggande arbete och åtgärder när en utrustning inte överensstämmer med gällande krav.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2016.

Utskottets överväganden

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet.

Propositionen

Lagen om elektromagnetisk kompatibilitet bör behålla sin form av en bemyndigandelag som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer befogenhet att meddela föreskrifter om krav på och hantering av utrustning med avseende på dess elektromagnetiska kompatibilitet. Överträdelser av bestämmelser som grundar sig på strikt nationell reglering bör även fortsättningsvis vara straffsanktionerade i samma utsträckning som i dag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter att bedriva skadeförebyggande arbete och skyldigheter att vidta åtgärder när det finns anledning att anta att utrustning inte överensstämmer med de krav som följer av föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en sanktionsavgift ska betalas av den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av lagen. Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om sådana avgifter. Frågor om att ta ut en sanktionsavgift ska prövas av förvaltningsrätt efter ansökan av tillsynsmyndigheten. Ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt inom vars domkrets tillsynsmyndigheten ligger.

Lagändringarna träder i kraft den 1 juni 2016.

Utskottets ställningstagande

Propositionen har inte lett till några motionsyrkanden eller några andra invändningar under utskottsbehandlingen. Utskottet bedömer att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformade och att de bör antas. Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen antar de lagförslag som läggs fram i propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:116 Det omarbetade direktivet om elektromagnetisk kompatibilitet:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet²

dels att nuvarande 3–8 §§ ska betecknas 5, 6 och 9–12 §§,

dels att 1, 2 och den nya 10 §§ och rubriken närmast före 1 § ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före nuvarande 5 och 8 §§ ska sättas närmast före de nya 9 och 12 §§,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 3, 4, 7 och 8 §§, och närmast före 7 § en ny rubrik av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse**Bemyndigande att meddela föreskrifter**Skyldigheter i fråga om elektromagnetisk kompatibilitet*1 §³

I fråga om kommunikationer eller näringsverksamhet eller skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa, *får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer* meddela föreskrifter om

1. krav på egenskaper hos eller användning av utrustning för att den *skall* kunna fungera tillfredsställande i sin elektromagnetiska omgivning utan att orsaka oacceptabla elektromagnetiska störningar för annan utrustning (elektromagnetisk kompatibilitet),

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i fråga om kommunikationer eller näringsverksamhet eller skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa, meddela föreskrifter om

1. krav på egenskaper hos eller användning av utrustning för att den *ska* kunna fungera tillfredsställande i sin elektromagnetiska omgivning utan att orsaka oacceptabla elektromagnetiska störningar för annan utrustning (elektromagnetisk kompatibilitet),

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/30/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet (omarbetning), i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse av

3 § 2007:352

4 § 2007:352

5 § 2007:352

7 § 1999:1378

8 § 1999:1378.

³ Senaste lydelse 2007:352.

2. kontroll och märkning av utrustning med avseende på dess elektromagnetiska kompatibilitet, *och*

3. information som *skall* följa med utrustning och som avser uppgifter

- a) av betydelse för utrustningens elektromagnetiska kompatibilitet, *och*
- b) om tillverkaren av utrustningen eller den som fört in utrustningen till ett land som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2. kontroll och märkning av utrustning med avseende på dess elektromagnetiska kompatibilitet,

3. information som *ska* följa med utrustning och som avser uppgifter

- b) om tillverkaren av utrustningen eller den som fört in utrustningen till ett land som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, *och*

4. *skyldighet att bedriva skadeförebyggande arbete och vidta åtgärder när det finns anledning att anta att utrustning inte överensstämmer med de krav som följer av föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen.*

2 §⁴

Den myndighet som regeringen bestämmer *skall* utöva tillsyn över *efterlevnaden* av föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag. *Tillsynsmyndigheten har rätt att i den utsträckning det behövs för tillsynen*

1. *få del av upplysningar och handlingar,*

2. *hos den som tillverkar, saluför, hyr ut eller till Sverige för in utrustning, få tillgång till utrustning för att kontrollera den, och*

3. *få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder.*

Om tillsynsmyndigheten inte får del av handlingar, tillgång till utrustning eller tillträde till ett område, en lokal eller ett utrymme trots att myndigheten enligt första stycket har rätt till det, får Kronofogdemyndigheten, efter ansökan av tillsynsmyndigheten, besluta om särskild handräckning.

Den myndighet som regeringen bestämmer *ska* utöva tillsyn över *att* föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag *följs*.

⁴ Senaste lydelse 2007:352.

3 §

Tillsynsmyndigheten har rätt att i den utsträckning som behövs för tillsynen

1. få del av upplysningar och handlingar,

2. hos den som tillverkar, saluför, hyr ut eller till Sverige för in utrustning, få tillgång till utrustning för att kontrollera den, och

3. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder.

4 §

Om tillsynsmyndigheten inte får del av handlingar, tillgång till utrustning eller tillträde till ett område, en lokal eller ett utrymme trots att myndigheten har rätt till det enligt 3 §, får Kronofogdemyndigheten besluta om särskild handräckning efter ansökan av tillsynsmyndigheten.

Sanktionsavgift

7 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att en sanktionsavgift ska betalas av den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 1 §.

8 §

Frågor om att ta ut en sanktionsavgift prövas av förvaltningsrätt efter ansökan av tillsynsmyndigheten. Ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt inom vars domkrets tillsynsmyndigheten ligger.

6 §

Ansvar enligt denna lag *skall* inte dömas ut om gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller om överträdelsen är ringa.

10 §⁵

Ansvar enligt 9 § *ska* inte dömas ut om

1. gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller överträdelsen är ringa, *eller*

2. *gärningen omfattas av bestämmelser om sanktionsavgift enligt 7 §.*

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2016.

⁵ Senaste lydelse av tidigare 6 § 1999:1378.